

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " 50 " "
Egy órára 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Nagy hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmán jutányos aron vételnek föl. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 80 kr.

Az elnapolt ház.

A képviselőházat elnapolták; elszednek a képviselők az országba; közelről fogják látni a szegénységet, a nélkülözést, mely mindenütt mutatkozik.

A nyomoruság láttára talán észébe jut a többség tagjainak az a nagy kérdés, hogy lehetséges-e a szükségkel küzdő népet a kvóta emeléséből eredő új adóval sújtani?

Talán észébe jut megfontolni, hogy eljött-e már az ideje annak, hogy a mostani közigazgatási rendszerrel szakítsunk az ország, és éljen jogával, tekintetbe venni saját érdekeit most, hogy az alkalmat két kézzel nyújtja feléje a gondviselészerű véletlen?

Tény az, hogy a kvóta-arány még nincs kiszabva; tény az is, hogy az osztrákok nem elégszenek meg a benyújtott vám- és kereskedelmi szövetséget célzó törvényjavaslat előnyeivel.

Nekik több kell; a régít már megszokták; a megszokás új vágyakat teremt; az új vágyak új követeléseket; az új követelések gyűlöletet szülnek; és mind ezt mi türjük.

A képviselőház, mely pihenni ment, azért ült össze a múlt őszkor, hogy az osztrákokkal kiegyezzenek.

A kiegyezésért szomjazó nagy többség ellen csak a megfogyott független-

ségi és 48-as párt áll szilárdan; a nemzeti párt is belenyugodott abba, a mit a múlt nyáron még visszautasított, hogy a császárparagraffussal jöjjön létre a provizorium.

A magyar kormány folytonos halasztási időt adott az osztráknak; oda ajánlotta folyton az országot; tárva tartotta az ajtót az osztrák érdekek számára; míg végre eljött az idő, mikor a végzet odakiáltott, hogy «már késő!»

A függetlenségi párt könnyűszerrel megakadályozta azt, hogy a provizorium-javaslat törvénynyé váljék a vámszövetség lejártával; elérte azt, hogy az ország ez év elején egyideig az önálló vámterület törvényes állapotában volt; megteremtette tehát a lehetőséget arra, hogy éljen törvényes jogával az ország; de nem élt vele; a szomorú tespedés, mely ellepi a nemzet tagjait, képtelenné tette arra a nemzetet, hogy felhasználja törvényes jogát és érvényesítse a tényleges állapotot, melybe pártunk helyezte.

De nemcsak ezt az eredményt érte el a függetlenségi párt, hanem azt is, hogy rákényszeríté a kormányt saját ténykedésével bebizonyítani azt, hogy kész inkább alkotmányt sérteni, azzal, hogy két hétig törvénykülső állapotban hagyta az országot, mintsem hogy saját alapjának legfontosabb részét, az 1867-iki törvényeknek egyik sarkalatos cikkelyét,

a XII-ik törvénycikket alkalmazza tényleg és nemcsak elméletileg.

Midőn ez bebizonyult, a közt volt a választás, hogy a függetlenségi párt az osztrák birodalmi gyűlésnek szabadalmazott kormány-buktatási rendszerét alkalmazza-e? vagy megálljon az elért eredménynél, és ne tegye kockára az alkotmányos formákat Magyarországon, úgy mint kockára tették ezt Ausztriában a németek az ő kormánybuktatási rendszerükkel?

E kérdés felett eltérők lehettek és voltak a vélemények; s az okok egész halmaza volt feltehető az egyik s másik elhatározás mellett.

De ha a part azt határozza, hogy egyelőre megelégedett az elért eredménnyel, ez nem volt az, a mit sokakkal elhitettek: nem volt vereség, mert az, a ki célt ért, az nem vesztette el a csatát.

A kormány-buktatás a függetlenségi pártnál mindig csak eszköz volt és sohasem cél: mert céljai magasabb körökben lebegnek, harcza az elvek harcza volt mindig.

Ha másképp lett volna, mi lett volna könnyebb, mint megbuktatni a kormányt az egyházpolitikai harcok alatt?

Most az elvi harc az önálló vámterületért és nemzeti bankért folyt; ennek jogi állapotát, mint fegyverfogásá-

Évzáró ünnepély

az ev. ref. felsőbb leányiskolában.

Mily nagy jelentősége van egy iskolai évzáró ünnepnek a serdülő ifjakra általában s méginkább a növendék leányokra! Az előkészítés fegyvermezés által megszabott határaiból kilépés ideje egy évvel kevesebbet, az önálló tevékenység kora egy évvel közelebb jött. Az ifju nem mérlegeli az önálló élet felelősségét, a teendők sokszor elbírhatlan súlyát... neki szabad mozgás kell. Ez élet-eleme; eifelé vágy; ezért dobog szíve... ebben véli feltalálni eszményei megtestesülését. Boldog kor, tele vágygyal, tele reménnyel; virágok közt él a virág s mindenikből gyönyörrelvezetet nyújtó izes illatos gyümölcsöt vár.

Ha hát legnagyobb, legkedvesebb napnak tekintik a ziskolai évben az évzáró ünnepet: derűtöbben üdvözlük mint a kezdő napot... kicsoda irigyelné tőlük ez örömet? Egy éven át szorgalmaskodtak az előkészületben, az ismeretszerzésben: joguk van hozzá.

S mindnyájunkat, a visszaemlékezés által igazolva, elragad a kedves látomás... egész sereg fejlődő virág kedélye, serdülő leányaink szemlélése; s mi is olyanak tekintettük az ev. ref. felsőbb leányiskola évzáró ünnepnapját. Az, a mit ott láttunk, hallottunk, önkéntelenül elkötelez a vallomásra: még ilyen népes városnak is mint Debreczen — aligha jut oly, szereplőt, hallgatót teljesen kielégítő,

zórakoztató, de egyszersmind tanulságos nap smint ez a tegnapi. Amikor az előadók arczán mozdulatain meglátszik a készség a szereplésre, a készség a szerep betöltésére, a hallgatókon a bensőbb, közvetlenebb érdekltség, mely színházi alkalomtól, szerepléstől, közönségtől oly előnyösen megkülömbözteti ez ünnepélyt.

Folyamában egészen a program szerint elsősor volt a

Prológ

— Csengey Gusztávtól —

előadta Bacsoni Sarolta VI. osztályu növendék
Vendégül itt kik egybegyűltetek most,
Dus pompa fénye nálunk nem fogad;
Hazug czikornya nem kapraztat itten,
Az egyszerű szó hű szívből fakad.
A czifra páva fényes legyezőjét
Sok szem gyönyörrel megbamulja bár,
De szép dalával aki szívet indít,
A csalogány, csak egyszerű madár.

Félszünk szegény, de üdvözlő dalát most,
Vidáman zengi ifju életünk;
Virágos árnyas kert szelid legével
Öleljen át ma kedves ünnepünk.
Nincs itt borongó századok homálya
Hol a buvár mély titkokat kutat;
Napfény dereng a csemetéknek ágán,
S szép friss viráguk csak reményül mutat.

De e reményt a nagy múlt földje termi
Szabad hitvallók szent erénye ez;

Hitért, hazáért akik küzdni tudtak,
Az ő hevük mi bennünk gerjedez,
Vészben viharban bajnok őseinknek
Kívánunk lenni hű leányai,
Ápolva édes anyanyelvünk kertjét,
Hazát szeretni, Istent áldani.

Ez ősi várost sok vihar megedzte,
Török-tatar had rengeté falat,
De annyi vész közt sohasem feledte
A tudományok tiszta esarnokát;
Ezt is, hol ifju szózatunk ma esendül,
S gyöngéd lelkekben gyűl az ismeret,
Buzgó apáink hittel emelék fel,
Máltán-e? azt ma is megismered.

Szerény kis ünnep ez ma, jó közönség,
Külső csinált diszt szemnek ez nem ad,
De belső érték volt, mi ékesíté,
A nagy brit költő pusztá színpadát,
Szerényebben, de oly őszinte móddal,
Hasson ma itt is csak a tartalom:
Művelt formák közt hogy fejlett az elme
Mutassa nektek most ez alkalom.

Mutassa ősök puritán erényét,
Mi ifjultan az unokákban él,
S tetszésteket ha várja haladásunk,
Hiánya gyöngéd elnézést remél.
Tisztelt közönség, így fellépve hiszük,
Kemény bíránk tán nem leszel nekünk
Szerény javunkra biztatásod várva
Üdvözli jöttöd ifju ünnepünk!

nak elért eredményét, nyújtotta oda a nemzetnek a függetlenségi párt s e jogi állapotban tartotta az országot elég ideig arra, hogy élhessen jogával, ha úgy akarja.

Eljön talán még ez évben annak az ideje, hogy ha e joggal nem él a többség, a többséget megteremtő kormány megbukik.

A körülmények fejlődése erősíti minden nap a függetlenségi párt álláspontját! és a kormány maga is kénytelen már beismerni, hogy nagyon kevés kilátása van arra, hogy a nagy erőfeszítéssel és törvénykijátszással nyitva tartott ajtót erőszakkal be ne vágja a sors keze.

Nem lehet tehát mondani, hogy az ülésszak alatt, mely most elnapoltatott, a függetlenségi tábor nem ért el semmi eredményt.

Igaz, hogy a sivatagban kellett küzdenie; a közszellem hanyatlása az országban óriási mérvet öltött; az emberek látják, hogy tönkre mennek és a fatalista egykedvűséggel tekintenek végzet körlehetetlennek látszó lefolyására.

Szegénység van mindenütt; anyagi gondokkal küzd mindenki; gondolatait a megélhetés, a mindennapi kenyér megszerzése köti le; az életért való küzdelem kiöli a lelkesedést, kiöli a magasabb idelekért való fogékonyságát.

De a mi feladatuk az, hogy figyelmeztessük a mindennapi kenyérért küzdőket arra, hogy eljött az ideje annak, mikor az önzés és a hazafiság ugyanarra az utra tereli a küzdő és szenvedő honpolgárt.

Azután mutatványok a különböző szakokban előhaladás bizonyítékeképpen:

2. Az inézeti énekkartól együtt az Abt T. Esti dala, b.) Marschner Tavaszi dala.

3. Weber K. M.-tól Rondo zenedarab négy kézre zongorán Újfalussy Veronka és Kuthy Anna III. oszt. növendékek által.

4. Hebeltől német mű, der Kirschebaum, szavalta Maier Palma II. oszt. növendék.

5. Izabella Radier francia műve: La petite fille et son chat szavalta Dóczy Irén II. o. n.

6. Rudnyánszky Gyula színműve Álom az erdőben. Egy felvonásban, A szereplés:

Emma ur leánya Harsányi Margit III. o. n.
Terez, szegény árva Adler Veron IV. o. n.
Egy angyal Pünköszt Margit VI. o. n.
Zöldike tündérkirálynő Ludany Mariska V. o. n.
Harmat) Rutter Sarolta IV. o. n.
Virág) erdei tündérek Polgár Irén IV. o. n.
Lomb) Hegedüs Margit III. o. n.
Szellő) Szűcs Margit IV. o. n.
Az ibolya tündere Polgár Anna I. o. n.
A gyöngyvirág tündere Szabó Margit I. o. n.
A nefejejs tündere Török Margit I. o. n.
A szegfű tündere Latinovits Olga I. o. n.
A rózsza tündere Pongrácz Piroška II. o. n.

Nem kételkedünk benne, hogy ezt a darabot üdvözölték a növendékek, különösen köztük a szereplők legnagyobb örömmel, de maga a közönség is a program legkiválóbb számának tekintette azt. Megérdemli alkotásáért az író: választásért és betanításáért az igazgatóság és tanárok.

Egy gyönyörű idyll az, ártatlan lányok kedélyvilágához való. Megdicőítése a munkás szorgalomnak, a szerény alázatosságnak. —

Azt kell cselekedni most, a mit az Önérdék követel s ha azt cselekszi, egyuttal honfiai kötelességét is teljesíti.

Sokszor az önérdék s a hazafiság eltérő fogalmak: sokszor ez utóbbi áldozatokat követel az előbbtől; most nem így van: tehát könnyebb a nagy nemzeti kérdésben, mely előttünk áll, hazafinak lenni most, mint számtalan más esetben.

Mi teljesíteni fogjuk hivatásunkat és hirdetni fogjuk, mint a hogy már tettük is országszerte e szent igazságot! és midőn az ősszel ismét össze jön az országgyűlés, hiszem és bizom benne, hogy új erővel fogunk gyülekezni azért, hogy helyt álljunk a haza elévülhetlen jogai mellett.

Kossuth Ferencz.

BELFÖLD.

A képviselőház szünete. A mai ülésben elhatározta a képviselőház, hogy szept. 6-ig érdemleges ülést nem tart; a szept. 9-án déli 12 órakor tartandó ülésnek egyedüli tárgya a legközelebbi ülés idejének és napirendjének megállapítása lesz. Egyben felhatalmazta a Haz az elnökséget, hogy a szükséghez képest formális ülést hívhasson össze, hogy az időközben esetleg megürülő képviselői állások betöltése iránt intézkedhessenek és hogy aug. 18-án 6 felsége születésnapján a képviselőház szerencsekívánatait a trónnal kifejezhesse.

A kvóta tárgyalás. A felhivatalos Bud. Tud. jelenti: A magyar kvóta küldöttség csütörtökön a képviselőházban ülést tart, amelyben meghatározza az osztrák küldöttséggel jun. 25-én folytatandó tárgyalásban elfoglalandó álláspontját. Ebben az ülésben állapotnak meg az iránt is, vajjon az osztrák javaslatokkal szemben tesznek-e ellenjavaslatot és eset-

leg miből álljon ez az ellenjavaslat. A magyar kvóta küldöttség, valamint Bánffy és Lukács pénzügyminiszter pénteken Bécsbe megy és bécsi tartózkodását 3 napra tervezi. Ez alkalomból megjegyezték, hogy az osztrák küldöttség legutóbbi ülésén nem tett számszerű javaslatot, hanem csak azokat a táblázatokat jelölte meg, melyek alapján a kvótaarányt megállapítani szándékozik, a magyar küldöttségnek hagyva fenn a számítás eszközését, amely azonban oly eredményre vezetett, amelyre a magyar küldöttség elfogadhatatlannak jelentett ki.

A képviselőház ülése. Az utolsó ülés a nyári vakáció előtt. Szeptember 6-ikáig nem tart érdemleges ülést a képviselőház. — Előbb azonban két dolgon kellett átessenek a képviselő uraknak: az augusztusi negyedrész gázi felvételén, a mit már most folyósított a pénztári hivatal és a Lepsenyi mentelmi ügyének tárgyalásán. — A néppárt nem hagyta cserbe a kiközösített tagot. Négyen is: Molnár Janos, Mócsy Antal, Kalmán Károly és Rakovszky István szólaltak fel a mentelmi bizottság javaslata ellen, követelve a mentelmi jog megsértésének megtorlását. Mócsy Antal felhasználta az alkalmat arra, hogy tisztázza a néppártot a Kossuth-gyalázás vádjá alól. Rakovszky István pedig holmi antecedenciák előhozásával élesen vagdalkozott jobbra is, balra is, a mi egy pár »személyes« felszólalást vont maga után. Az utolsó szónok az aranymandátumos Madarász József volt, a ki tiszta elvi alapon szintén megsértette látta Lepsenyi esetében a mentelmi jogot. A bizottság jelentését tulnyomó többség vette tudomásul. Még Perczel belügyminiszter válaszolt Molnár Jánosnak egy interpellációjára, mire a Haz széteszlett.

A magyar katonai iskolák póthitele. Fejérváry honvédelmi miniszter a képviselőház szeptemberi ülésén javaslatot terjesztett elő, amelyben a föllállítandó honvéd főreáliskola és két hadapród iskola költségének fedezésére 1 millió forintig terjedő póthitelt kér s egyben fölhatalmazást arra, hogy ez összeget beszerezhesse és legfőkébb 60 év alatt törleszthető hitel alakjában

által harmoniumon és Baly Erzsébet VI. o. által zongorán játszva, bevégződött az ünnepi előadás első szakasza.

II. szakasz I. dbja: Vándor madár.

Ábrányi Emiltől, szavalva Nánásy Mariska V. o. n. által.

A gálya reng . . . s a méla tengerész
Fáradt szemével a magasba néz;
Borongó, siró alkonyég alatt
Lát fönn repülni vándormadarat . . .

»Hová, hová, bolyongó kis madár?
Utánad éj . . . előtéd nincs határ,
Süvölt a szél . . . kel a vihar legott,
Szállj árbócómra, jer, pihenj meg ott!»

»Jó tengerész! én nem pihenhetek;
Vagy ragad engem és szívem beteg!
Sietnem kell az oceánon át,
Hogy megláthassak egy távol hazát!»

. . . Csillag kigyul, — mint égi biztatás
Reszket felé . . . nincs vezetője más,
A mindenségben minden elpihent,
Csak a madár száll a magasba fent.

És újra virrad . . . újra alkonyul . . .
Szigetre ér, hol üdvbe, kéjbe ful
A földi lét s a gazdag illatar
Csabítva int: »Allj meg, szegény madár!»

»Maradj velünk . . . itt éden a világ!
Balzsam a lég s nem hervad a virág!
Feledd hazádat, — ugyis mostoha!
— »Hazát feledni? . . . Nem lehet soha!»

És száll tovább . . . dus városokba tér,
Hol gondtalan pompázik a ledér,
Arany kalitban száz madár cseveg,
S a csüggedt vándort így marasztja meg:

ban beallithat megokolásáb előre nem látné a megíténi a szót szempontból lyét, a csato látítás beve mely eddig zott s az ep 120.000 trtra

Főispán
rint kerekssz kiadás terhe rnttal több a magyaráz ter fizetését ötezer frt f si pótléka v most 9,000 radt.) A töb a kiknek ké Szeged-Hódna két városi fe ujvidéki, ne A vármegyeg gyék lakoss ugyancsak k ötezer frt fiz Brányá Bar Brassó Szörö megy, Szatn és Zemplén vármegyei f huz. Ez a fi tozik, hogy jelent király sarhely is k

Az 18
mi számvé rőszamadási csak a legst A miniszter gok már na évi kezelé és leltári sz zárószámad utolsó azok

»Bohó mad Jutalma jö Sivar hono Hisz koldus

»Fészked le Dalod guny Mi vonz há — »Önzó

Tovább, to Repül tová A hideg ür Meg-meg al

. . . És vé Honából re Remegve, é Omlik az é

Szét néz ut Elhagyva á Ajkan rebe Leejti szar

2. Vá szövegét P adta az Én Ez eg reczen« elő szereplői: Csalogányo Fecskek: Ószi rózsák

Szóllók: Össz: Álmák:

Körték: Dió: Ószi szél:

ban beallithassa a költségvetésbe. A javaslat megokolásában elmondja a miniszter, hogy előre nem látott körülmények tették lehetetlenné a megszavazott harmadfél millió létesíteni a szóban forgó intézeteket. Egészségügyi szempontból kellett rendezni az intézetek helyét, a csatornázás, vízvezeték, villamos világítás bevezetése: mind nagy költséggel járt, mely eddig már 880.000 frt több kiadást okozott s az épületek befejezéséig még mintegy 120.000 frtra van szükség.

Főispánok fizetése ezimén ez idő szerint kerek számban háromszázötven ezer forint kiadás terheli az államkincstart, negyezer forrattal több mint eddig, a minnek abban rejlik a magyarázata, hogy a budapesti főpolgármester fizetését ezzel az összeggel potolták. (Eddig ötezer frt fizetése és háromezer frt működési pótléka volt a főpolgármesternek a fizetés most 9.000 frt, a működési pótlék megmaradt.) A többi városi főispánok között azok, a kiknek két-két városuk van (Szabadka-Baja Szeged-Hódmezővásárhely) öt-ötezer, a másik két városi főispán pedig — a verseczi és az újvidéki, négy-négy ezer forintos fizetést huz a vármegyei főispánjának is az illető vármegye lakosságának szám arányához képest ugyancsak két fizetési kategóriába tartoznak, ötezer frt fizetésük van t. i. Arad, Bács-Bodrog Baranya Barcs, Bihar Hont, Jász-Nagyk-Szolnok Brassó Szörény, Nyitra, Pest, Pozsony, Somogy, Szatmár, Temes, Torontál, Vas, Zala és Zemplén vármegyék főispánjainak. A többi vármegyei főispán negyezer forintos fizetést huz. Ez a fizetés-beosztás annyiban megváltozik, hogy a hivatalos lapban szombaton megjelent királyi elhatározás szerint Hódmező-Vásárhely is külön főispánt kapott.

Az 1897 évi zárószámadások. Az állami számvételeknél már megkezdődtek a zárószámadási munkálatok, melyek mellett épen csak a legsürgősebb folyó ügyeket intézik el. A miniszteriumok és különböző többi hatóságok már nagyobbobbrészt átküldötték az 1897. évi kezelés eredményét feltüntető pénzkezelési és leltári számadásokat, melyekből az állami zárószámadás készül. Ez a zárószámadás az utolsó azok közül, melyek a korábbi számviteli szabályok szerint lefolyt kezelésről számolnak be, a mennyiben az 1808 évi kezö- lésre és zárószámadásra nézve már az ez évi január hónap elsejével életbeléptetett új számviteli törvény (1897: XX. te. rendelkezéseit alkalmazzák.

A protestánsok kongruája. A protestáns lelkészek kongruájának rendezése még mdst is csak a kezdet kezdetén van. A lelkészi jövedelmek összeírására kiküldött végrehajtó-bizottság ugyanis csak most készítette el és most kijelentő iveket. A most nyomattá ki a lelkészek jövedelmének rendezésére szolgáló jelentő iven 36 rovat szolgál a felszámítandó és a levonható jövedelmek kimutatására s általános és részletes utasításai teljesen tájékozzák egy a lelkészeket, mint az összeíró espereseket, vagy esperesi megbizottakat a teendők felől. Mikor az egyetemes konvent először elrendelte a lelkészi jövedelmek kimutatását, a jelentő iveknek eltérő számítási alapokon történt kiállítására sok panaszra adott okot a lelkészek között. Ezen a bajon akart segíteni most a bizottság. Hogy különben maguk a protestáns lelkészek mily örömmel fogadják a kormány kongrua-rendezését, tanúsítja az is, hogy a felső-nógrádi protestáns lelkészek f. júniusban tartott értekezlete egyhangulag elfogadta, éppen a fizetés kiegészítésére jogigénnyel bíró legkisebb javadalmu lelkészek azon indítványát, mely szerint az egyetemes gyűlés kéressék fel, hogy a protestáns lelkészeknek a kiegészítés elfogadását ne engedje meg.

A közös költségvetés. A hivatalos lap mai száma közteszi a magyar delegációnak a király jóváhagyási záradékával ellátott a jövő évi költségvetésre vonatkozó határozatait. A közös kiadások fedezésére, amennyiben az 1899. évre Magyarország és Ausztria között a vámjévedelmek közösek maradnak, első sorban ezek szolgálnak. A közös költségek ezek után még fedezetlenül maradt része iránt, a mennyiben a kvóta még megállapítva nincs, a következőleg intézkedik: a magyar korona országai és a birgalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között az 1872. évi IV. törvényzikk rendelkezését tekintetbevétele-

vel az 1867. XII. törvényzikk értelmében megállapítandó hozzájárulási arány szerint osztandó fel.

Felhívás

Magyarország hazafias érzelmű értelmiségéhez!

Ha nemzetünk történelmének bármely korszakát lapozgatjuk, mindenütt találkozunk ama korból kimagasló alakokkal. Így a vad török-tatár dúló harcrai teremtették ama hallhatatlan emlékü hősoke, kik a harcztéren emelkedtek ki lelkesen küzdő honfitarsaik közül. Majd ismét a béke idején akadtak korukat tulszárnyaló lángelmék, fénkölt, nemes jellemek, kik magas szellemei vagy dus anyagi kincsekkel áldoztak a haza oltárára.

S ha nagy számban nincsenek áldozatkész, önfeláldozó nagyjaink, vajjon hogyan állhatott volna tenn edes magyar hazánk egy egy ezredéven keresztül, annyi veszély, annyi ármany által környezve?

Természetes, hogy a sok adáz harc és küzdelem egy időre szellemi tespedést is vont maga után, s idő kellett, míg abból kibontakozva felrissült erővel látott a lelek, a megerősítés, s a szellemi ujratereztés munkájához. Ez idők jelesei alkották ama nemes eszméket melyeknek megvalósítása sok tekintetben az utódo ra maradt.

S vajjon mi volt az, ami a bajvivó harczost hőssé avatta?

Avagy mi sarkalta korszakalkotó tettekre, egész nemzedékekre kiható magas eszmék keresztülvitelére hazánk nagyjait?

Mi más, mint a honszeretet!

A honszeretet, mint a szikra a forgács között, ott él minden magyar szívében csak egy kis áram, s már lángra lobban.

Az áram itt van, mutassuk meg mi is mire képes bennünk a honszeretet!

A honszeretet volt az, mely az ujonnan alakult „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesületet” létrehozta s ugyancsak az vezérelti az együletet működésében, az ad kitartást,

»Bohó madár! nem kinez a bilincs, —
Jutalma jólét és fájdalma nincs...
Sivár honod mily boldogságot ad?
Hisz koldus és zord?« »koldus és szabad!«

»Fészked leverte... kővel megdobált,
Dalod gunyolta s gyötrelmedre vált,
Mi vonz hát hozzá, valld meg igazán!
— »Önző rabok ti! az az én hazám!«

Tovább, tovább!... vergődve fázva bár
Repül tovább a bujdosó madár,
A hideg ürbe tétova tekint,
Meg-meg alél s tovább repül megint!...

... És végre látja... ott a völgy, halom!
Honából reng a késő fuvalom...!
Remegve, égve, mámorral tele
Omlik az édes honi földre le!...

Szét néz utólszor...! észrevétlenül
Elhagyva árván egy sirdombra ül...
Ajkán rebegve, végső dal fogan:
Leejti szárnyát... s megha — boldogan!...

2. Várady Antal által írt »Ő s s z e l«, szövegét Poldini Ede zenésítése szerint előadta az Énekkar.

Ez egy kis dalmű; szövegét már a »Debreczen« előre közölte f. hó 18-ki számában; szereplői:

- Csalogányok: Kuthy Anna, Lakatos Giza.
- Fecskék: Balla Giza, Lévy Ilona.
- Őszi rózsák: Ujfalussy Vera, Buzi Róza, B. Nagy Erzsike.
- Szóllók: Herdlieska Ilona, Rácz Ilona.
- Ősz: Baly Erzsike.
- Álmák: Ludány Mariska, Budaházy Giza.
- Körték: Riekl Margit, Polgár Margit
- Dió: Sik Ilona, Markos Julia,
- Őszi szél: Goró Ilona.

3. Del Gigliótól: La rose auvage francaia szavalat — Varga Stefánia VI. o.

4. Freiligrath-tól: Der Blumen Rache német szavalat — előadta Szücs Anna V. o.

5. A fehér ruha, színmű leányok számára 1 felvonásban szintén Rudnyánszky Gy. tollából.

Ez is oly szép, kedves, hatásos erkölcsi tartalommal: az irigység büntetése és megjavítása a szerény egyszerűség jóságos hatalma által.

Szereplők:

- Irma, gazdag leány Budaházy Giza V. o. n.
- Márta, rokona Juhász Adél V. o. n.
- Etelka, szegény hivatalnok leánya Rácz Erzsike V. o. n.
- Vilma) Irma és Szabó Margit V. o
- Hermin) Hermin Reichenberger E.
- Mariska) barátnői Vozáry I. V. o.

6. Magyar népdalok a, Toronyban Arany J.-től; b. Fehér galamb Szentirmay E.-től; c. Toborzó Arany J.-től az iskolai énekkar által előadva.

Ezzel aztán be is végződött a kedves ünnepély s teljes meglepéssel távozott a tetszésnyilvánításokban hálás közönség azzal az édes meggyőződéssel, hogy az ev. ref. felsőbb leányiskola tapintatos igazgatás és vezetése alatt áll, mind az e téren 39 év óta működő D ó e z y Gedeon, mind a 35 év óta nagy képességét a nőnevelés javára értékesítő K a l o c s a Róza, mind a szakértő tanárnők és tanárok részéről s egészen alkalmas arra, hogy kiáltó szükség követelése szerint az ev. ref. tanítónő képezde összekapcsolassék, a minnek halogatása bűn s e bűn akár a közökt. kormánynak, akár a felekezeti hatóságnak halogatásáért felelővható; mert

hiába e felekezethek nem a szatmári apáca zárda sat., hanem vallás-erkölcsi alapon nyugvó felekezeti intézet képezhet teljes megnyugvást adható tanítónőket.

Hátra volna még a bíráló az előadás felett, de hát műkedvelő számba menő előadásoknál annyival inkább kizárólag leányokénál nem szoktak kritikát gyakorolni egyesek megkülönböztetéseivel. Mi sem tesszük azt, hanem az egészre lelkiismeretesen mondjuk el, hogy szép, felemelő, kedves ünnepély volt ez, amilyet városunkban aligha sikerülne másutt és másoknak rendezni akár gondos betanítás, akár az előadók számát buzgalmát s a kedvesség tevő kedély vidámságát illetőleg.

S valóban erről tett bizonyosságot a közönség kitartása is, mely daczára a terem zsufoltságának, az ünnepély végeztéig nem mozdult.

A sablonos kérdésre: kik voltak ott? Azt feleljük, hogy különösen művelt hölgyek, akiket egy látszik inkább is érdekel a nőnevelés haladásáról bizonyító ily ünnepély, mint a férfiakat, akik bizony, különösen ezen iskola ügyét intéző vagy eire befolyással bíró nagy férfiak többen is lehetnek volna. De hát hova fértek volna be, holott magának az intézetnek növendékei, akiket az ünnepély közvetlenül érdeelt s a kikre az előadások legtanulságosabbak is: kinszorultak s még a folyosón a szereplőknek is csak szorongniok lehetett a míg vártak a szinpadra menetelre, ahova csak nehezen lehetett utat törniök.

Ha hát az intéző urak nem jönnek, nem is látják meg a felsőbb leányiskolában egy ilyes ünnepnapokhoz megkívánható terem hiányában levő botrányt: lássák meg azt e betűkből amelyek tartózkodás nélkül és vadulólag erről is szólnak. — a — r.

lelkességét, hogy kitűzött célját mielőbb megközelíthesse.

Muraszombat város, a muraszombati, szent-gothárdi és alsó lendvai járások ama része, melyre az egyesület működése kiterjed, a hol a vendég, — melynek magyarrá tétele az egyesület feladata — lakik, gazdaságilag oly szegény, s oly csekélyszámu értelmiséggel bírnak, hogy ez elem a legnagyobb áldozatokkal sem képes nagyszámu társadalmi feladatát önére jövedelméből teljesíteni, és azt az értelmiséget a már fennálló, számos egyesület, melyek mindegyike égető szükségét pótol anyagilag máris tulterheli.

A magyarság fentartása és megerősítése ezen a vidéken egyike a legfontosabb nemzeti érdekeknek. Kevesen tudják, hogy a három járás óriási területén mily gyenge a magyar elem s hogy az országszerte oly kevésbé ismert, eddig majdnem teljesen agyonhallgatott vendég mily kedvezőtlenül áll a Vas- és Zalamegyékben a magyarság statisztikai mérlegét.

Legtöbben közönyösen veszik, hogy oly erős az idegen elem ezen a tájon, sőt talán biznak abban, mikép a vendég nép többségének kétségtelenül hazafias érzelme, és a nyelvek megtanulásához való tagadhatatlan tehetése az eddigi eszközökkel is eredményre vezet. Ezzel szemben azonban utalnunk kell a külföld és különösen a rokonfajú szlovénség napról-napra jobbná érezhető befolyására, melyel fejlettebb nyelvet és irodalmát nagy terjedelmű és jelentékeny penzforrásokkal rendelkező egyházi és világi egyesületei segítségével a vendég népre kitarajsztoni törekszik s melynek ellensúlyozása mindinkább komolyabb kötelességünké teszi az összetartást és a művelődések nagyobb anyagi áldozatokkal nemzeti irányban való fejlesztését. Nem kell elfelejtenünk azt sem, hogy a magyarosításnak itt benn a járások területén is vannak a külfölddel és a többi szláv nemzetiségekkel tiokban érintkező veszedelmes elhőnségei, kiknek neve csak azért nem vált országszerte hazafiatlanságok miatt szomorúan nevezetessé, mert a vendég nemzetiség viszonyait a hazai sőt a megyei sajtó sem mellátta eddig kellő figyelemre. A »Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület« egyik legkiválóbb feladata az előbb ecsetelt állapotok nyilvántartása és megismeretése, mi végből a vendég főhelyén Muraszombatban »Muraszombat és Vidéke« ezimel nagy áldozatokba kerülő lapot tart fenn, mely éber őre lesz a nemzetiségi területen a magyarosodás szent ügyének.

A honzeretet nevében fordulunk tehát hazáját igazán szerető honfitársainkhoz, hozza meg a magyarosításnak azt a csekély áldozatot, de mely a tömörülés által mégis egyesületünk jelentékeny fellendítésén eredményezné: lépjen be a »Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület« tagjai sorába. Csekély a tőke, mely koczkára tétetik s dus a kamat a mi érte jár.

Muraszombat, 1898 május hó 1-én.

Kiváló tisztelettel

Pollák Pongrácz, Dr. Czipott Zoltán, elnök.

Takács R. István, alelnök.

Simon József, Wilfinger Károly, pénztárnok, segédtitkár.

Dr. Khál Elek, titkár.

Takácsné-Kammermayer Irma, a vándorkönyvtár kezelője.

Csorna Jenő, Kolossa Ferencz, Gáspár Ferencz, Kondor Ferencz, Dr. Geiger Vilmos, Kováts István, Kajdos Károly, Völgyi Ferencz,

Vuczák Sándor, választmányi tagok.

Dr. Frank József, Hunyady Nándor, Sinkovich Elek, póttagok.

Táviratok.

A forrongó Balkán.

Budapest, jun. 20. (A »Debr.« ered. táv.) Czetinéből jelentik: A montenegrói kormány jelentése szerint a tegnapi csatározás után a felkelő mohamedánokat visszaszorították. A felkelők sok halottat és számos sébesültet visszahagytak.

A magyar szó diadala.

Miskolcz, jun. 20. (A »Debr.« ered. táv.) Miskolczon nagy fényvel iktatták be az izr. hitközség megválasztott magyar rabbiját dr. Gri-át. Az ünnepélyen résztvettek az összes vallásfelekezetek képviselői, — a főispán, a megye színe-java, valamint Herceg Mihály egy. rektor Gabel Gyula tanár, Lány Leó, Mikszáth Kálmán, Szemeré Attila stb. képviselők. Az ünnepély alatt Wlassicsnak üdvözlő táviratot küldöttek. Hogy a miniszter a magyar rabbi mellett határozott, ebben nagy érdeme van Herceg rektorának s Gabel Gyula tanárnak.

Szentes a Kossuth gyalázói ellen

Budapest, jun. 20. (A »Debr.« ered. táv.) Szentes város képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén foglalkozott Zimándy és Zelenyák plébánosok Kossuthot gyalázó üggyével és az országosan elítélt hazafiatlan tett fölött megbotránkozásának a következő határozatban adott kifejezést.

Szentes város képviselőtestülete, mint az egész város közönségének törvényes képviselője megütközéssel vett tudomást azon országszerte elítélt és a legnagyobb mértékben megvetésre méltó merényletről, melyet Zimándy és Zelenyák plébánosok a magyar nemzet előtt mindörökké dicső emlékeztető Kossuth Lajos szent neve ellen elkövettek, a melylyel a Kossuth nevet meggyalázták, megütközéssel vett a merényletről tudomást annyival inkább, mert megvan győződve, hogy Kossuth Lajos emléke iránt minden magyar igaz kegyelettel viseltetik s a nevezett merényletön kívül senki sincs, aki még a külföldön is általánosan tisztelt és esodált nagy hazafit haló poraiban gyalázkodással illetni merné. A midőn a nevezettek eléggé meg nem bélyegezhető tette felett egyhangú határozattal megbotránkozását fejezi ki s azt hazaárulásnak minősíti, egyszersmind a tett követőit megvetéssel sújtja.

Erről a határozatról Kossuth Ferenczet, a függetlenségi Kossuth pártot, a Bartha Miklós elnökleite alatti pártot, a nemzeti pártot, a szabadelvű pártot, a néppártot, Budapest, Debricen, Arad stb. városokat értesítették.

A fiamei helyzet.

Budapest, jun. 20. (A »Debr.« ered. táv.) Fiuméből jelentik: A magyar kormány azon intézkedését, melyel az autonomisták táborához tartozó több hivatalnok athelyeztetését elrendelte, itt mindenki a helyzett természetes folyamatának tekinti és a magyar érzelmű polgárok körében nagy meglepéssel fogadták. Annál nagyobb feltűnést kelt, hogy egyes vállalatoknál, melyek a kormánytól nagyobb subvencziót élveznek, még mindig az autonomisták, legelszántabb hívei viszik a főszerepet. Ezekre vonatkozólag a közvélemény erőlyes intézkedéseket vár a kormánytól.

HIREK.

Jókai a szőlőmolyról.

A szőlőmolyról, ez a veszedelmes kis jószág felköltötte országszerte a szőlőgazdák figyelmét.

Jókai Mór, aki amellet, hogy a század legnagyobb tollu írója, a gazdasággal is szeretettel foglalkozik és teszi ezt a »Magyar Hirlap« legutóbbi számában is. A szőlőmolyról ír nagy irónk cikket, melyet a következőkben közölhetünk a fenn említett lap nyomán:

Ki szereti a bort?

No, aki szereti, az olvassa el ezt az unalmas cikket.

Mert a borunkat szőlőnket fenyegeti az új ellenséges invázió.

Minden oldalról kapom a panasztöve levelet a szőlőgazdától, hogy egy új veszedelem rongálja az ideit termést: (nem elég a filokszéra, a peronoszpora) valami apró kukac összehuzza a még ki sem nyílt szőlővirág bimbóit vékony selyemfonglakkal s kirágja a bimbókat: mi ez? hogy kell ellene védekezni?

Hát én azt már eselött két esztendővel megirtam a »Kertészeti jegyzeteimben« — a saját káromon szerzett tapasztalásaim után; de minden magyar kinevetett vele: még a szaktudósok is azt mondtak, »közörség« koltó fantáziája megint egy új szörnyeteget teremte elő.

Ennek a szörnyetegnek a neve a »szőlőmoly«, diakul: »cochylis ambignella«. A petéje észrevehetetlen parány, mikor kikel az egész kukac elfér egy szőlővirág bimbójában később aztán megnő egy centiméter hosszúságra s akkor már több virágbimbót összerag végre begubózza magát a selyemszálakkal összebogozott fonnyadt virágok között, tökéletes kis selyembubó lesz belőle.

De még ezzel nincs vége a hivatásának. Két hét múlva előjön a gubóból mint pille, mely nappal meglapul a levelek alatt s csak éjjel repked, akkor már a fejlődő szőlőbogyókra rakja le a petéit, azoknak a kukacjai beassák magukat a bogyóba s ott élnek kedvükre, amíg csak a szőlő éretlen, mikor éri kezd akkor előbujnak (tudják jól, hogy az érett szőlőt a két labu ördög leszedi s összetaposak) Ezért a szokásukert a német vinczellérek úgy hívják, hogy Sauerwurm (savanyuféreg). Akkor aztán begubózzák magukat a vesző s tőke repedéseibe, meg a szőlőkarókéba, ott várják be a tavaszt.

A hernyó színe sárgás-barna, fekete pettyekkel, feje fekete, pillája fakó, mikor nyugszik a szárnyai össze vannak csukva, azért nehezen meglátható.

A németek, francziák, de különösen az olaszok már nem találgát nevetni valónak a szőlőmolyoska dolgát. Olaszországban ez a nyomorult kis féreg az évi termés husz százalékát pusztítja el. Az olasz kormány már jutalmat tűzött ki a féreg elleni védőszer fel-találójá számára.

El is nyerte a díjat egy barát. Az ő tanu-mánya egy fujtató szerszám, melylyel a szőlőfűrtőkre finom naftalinport lehet fujtatni. A feltaláló nevével elfeledtem, a masináját is ott hagytam a padláson. Nem használt az semmit. Azaz, hogy nem árt a molynek. Tiszta babona, a mit a gondos háziasszonyaink elkövetnek, a kik naftalinporral hintik be nyáron a téli posztóruhákat, ugy, hogy mikor az őszi ünnepélyeken előkerülnek a diszmenték, a nagy naftalinbüztől ajuldozik a gyülekezet. Nagyobb svihák még nem grasszált a világban, mint az a naftalin (aki különben a nevét nem Jákob pátriárka tizedik fiától, a jámbor birkapásztorától vette, hanem a naphthától.)

A szőlőmoly elleni védekezések ezek a kipróbált módjai:

Először tavasszal, majusban, mikor a szőlők már annyira kihajtottak, hogy a fűrtők elnyomulnak, akkor kell elfogdosni a szőlőmoly tavaszi pilléit. Vannak erre a célra készült lámpások, olajozott papirossal, amikre a pillék éjjel rátapadnak; de megteszi egy egyszerű kis petroleumlámpácska is, melyet egy vízzel telt cseréptányér közepére teszünk, egy üvegtáblát hozzá támasztunk erről a pillék mind a vízbe hullanak.

De most már a pillefogással elkészültünk, a kikelt kukacok már ott pusztítanak a fűrtőkben.

Ezek ellen nincs más védelem, mint a mit a német szőlőgazdák tesznek: neki állítanak a szőlőkertnek a hány kis gyerek, leány van, s azok egy fanyébbe erősített tühegyével szépen kiszedegetik a selymes gubanczáról felismerhető Sauerwurmot a virágfűrtőből s mingyárt elpusztítják. Biz ez piszmogó munk! De a hol 500 hektó bor terméséből száz hektót oda kellene adni a szőlőmolynek, az csak megérdemi azt a kis szöszmötölést.

En ig meghaszná...
ben a moly...
ókulárréval...
arvánál.

A fra...
ditanak a...
még a ka...
liczezal p...
csak leg...
tészől, a...
tam: »a h...
leszedni...
Tehat...
reted, itt...
szuronyt

* Tiz...
folyt le teg...
zóra gyűlte...
iskolai évb...
a depr. év...
következők...
jegyző, dr...
Béla orvos...
kapitány...
Benedek d...
Gyula bej...
aljegyző, F...
László Gy...
Ede nagy...
lessi ev. r...
róm. kath...
ördöszgyak...
Turkeverő...
Osváth K...
S c h n e l...
Szathmár...
vetkezők t...
tek dr. Uj...
Bisztereci...
ról, Juhász...
ról, Bieure...
Izsó állam...
Géza állam...
tanuló társ...
össze, hol...
Kálmán U...
Géresi Kál...
ben a Dob...
az első fe...
azután mé...

* A...
utezai ka...
járta a »f...
le r Mart...
gények és...
műveltek...
peches na...
rintya. Em...
tan feljele...
ségnél.

* El...
Sandor t...
küldtek ér...
Imre polg...
magán v...
Fohn Ele...
miatt ind...
küzűzött e...

* A...
akadémia...
dekei teg...
gaiton a...
jelét. A k...
tek a vár...
rövid idő...
lepő eredr...
verseny v...
Friedl Ad...
Mariska...
indulót 6...
játzott. A...
között me...
fogásával...
zurkát já...
máry llo...
zurkáját...
c z a t...
A hangve...
nilovics...
nagy tet...

En így tettem a magam szőlőjében és ez meghasznált. Tavaly meg sok volt a szőlőimben a moly, az idén (minden nap bejárom, ókularéval) nem tudtam többet találni három árvánál.

A francziáknál még több fáradságot fordítanak a szőlőmoly elleni védekezésre. Ők még a karókat is lelugozzák s a tökéket galiczeal pamacsolják a szőlőmoly ellen. De csak legtöbbet ér az, amit a legnagyobb kérésztől, az öreg Domahidy Andrásról hallottam: »a hernyót nem szedetni kell, hanem leszedni«. (Azaz egyet sem kell otthagyni.)

Tehát edes magyarom, a ki a bort szereted, itt az ellenség! Aki ellen nem az, hogy »szuronyt szegezze!« hanem »tüket hegyezze!«

* **Tíz éves találkozás.** Szép ünnepély folyt le tegnapi városunkban, tíz éves találkozóra gyűltek össze azok, akik az 1887—88. iskolai évben tették le az érettségi vizsgálatot a debrecz. ref. főgimnáziumban. A találkozáshoz következők jelentek meg: dr. Öreg Béla tszéki jegyző, dr. Bacso Dezső ügyvéd, dr. Altmann Béla orvos, dr. Boldizsár Kálmán tb. rendőrkapitány, Ballay Béla ügyvédjelölt, Borzsovay Benedek dohánybevéltő tisztviselő, Kaderász Gyula bev. hiv. tisztviselő, Nagy Kálmán tszéki aljegyző, Fürt Imre tszéki jegyző Szatmárról, Laszló Gyula vencesellői ev. ref. lelkész, Tóth Ede nagyrábéi ev. ref. lelkész, Konrad Géza lessi ev. ref. lelkész, Mayer Antal nagyváradi rom. kath. püspöki könyvtáros, Zivuska József erdészgyakornok, dr. Eendréd Pal ügyvéd Turkeveről, György László margitai jegyző, Osváth Kálmán községi jegyző Nyüvedről, Scheller Károly törvényeségi jegyző Szatmárról. A meg nem jelentek közül a következők üdvözlő sürgönyt vagy levelet küldtek dr. Ujfalussy Dezső tszéki albiró Zilahról, Bisztereki Elemér tszéki albiró Nagyváradról, Juhász Imre tszéki jegyző Nagyikindáról, Bieurer Jenő földberlő Sarkadról, Ardó Izsó államv. tisztviselő Budapestről, Kalászi Géza államvasuti tisztviselő Ujvidékről. A volt tanuló társak d. e. a kollegiumban gyűltek össze, hol mindnyájuk nevében dr. Bacso Kálmán üdvözölte a megjelent tanárokat, mire Géresi Kálmán tank főgazgató válaszlott. Délben a Doboš pavilionban bankett volt, amelyen az első felköszöntőt dr. Boldizsár mondta s azután még számos felköszöntő hangzott el.

* **A ferbli.** Földes Sándor keses utcai karcsmajában tegnap este nagyban járta a »ferbli« nevű nemzeti színjáték. Müller Marton Vojtovics László mesterlegények és Botos Lajos m. á. v. alkalmazott műveltek a oemes munkát, Botosnak szörnyen peches napja volt és el is uszott vagy 13 forintja. Emiatt támadt oemes haragjában aztán feljelentette a ferblikomániáját a rendőrségnél.

* **Elnapolt sajtó tárgyalás.** Ig y á r t ó Sándor törvényeségi elnök a soron levő esküdték értesítése végett tegnap tudatta Simonfy Imre polgármesterrel, hogy Lőrinczy István magán vádló panaszára Inczedy Lajos és Fohn Elek ellen ragalmazás és becsület sértés miatt indított sajtóperben a f. hó 25 dikre kitűzött esküdtseki tárgyalás elnapoltatott.

* **A zeneakadémia ünnepélye.** A zeneakadémiának eddig le nem vizsgázott növendékei tegnap, az egész napon át tartott vizsgálaton adták haladásuknak örvendetes tanujelét. A kis törekvők mindannyian megfelelték a várakozásnak s még azok is, akik csak rövid idő óta növendékei az intézetnek, meglepő eredményt mutattak fel. A vizsga után hangverseny volt, kitűnő műsorról és szereplőkkel Friedl Adél, Orosz Magdolna és Kolozsvary Mariska igen ügyesen játszották a Rákóczy indulót 6 kézre. Friedl Adél még önállóan is játszott. A kis Tordai László dicsőrelesen birkózott meg Dankla egyik változatának nehéz fogásával. Weinberger Margit egy Chopin-mazurkát játszott. Melegpő szépen játszotta Szatmáry Ilona T a l y x n e k népszerű mazurkáját, R u b i n s t e i n r o m á n c z á t. M o b a r o s Irénke adta elő.

A hangverseny énekpontjait Szücs Viola, Danilovics Mariska és Varga Stefánia adták elő nagy tetszés mellett, előbb Mendelssohn örök

szép duettjeiből, majd Bellinitől és Rossinitől énekelvén. — Az est sikerének oroszlanrészre mégis a tanári kart illeti, kik a hangversenyt a vezérigazgató távozása alkalmából bucsu ünnepélynek tekintvén, maguk is közreműködtek. Asbóth Vilma tanárnő néhány magyar dalt adott elő czimbalmón, a töle megszokott érzelemmel és kiválóan szépen. G á l l n é T ó t h Irma tanárnő Lescheticzkynek nehéz Valse romantiquejét játszotta els nem tudjuk mit csodáljunk inkább a képességet-e, mellyel a kiváló nehézséget legyőzte, vagy előadásának művészeti vonalon álló értelmességét. — F r i d m a n Samu tanár, — nejének kísérete mellett Schumann gyönyörű andantéjával és Popper mazurkájával örvendeztet meg T ó t h Árpád igazgató a zongoréirodalom legmerészebb alkotását, a Hellini-Liszt Normáját adta elő, ezáltal fényesen igazolva, hogy méltó utódja a távozó nagynevű vezérigazgatónak. A haneverseny után Sz. N a g y Károly tanítványai gyönyörű ezüstkoszorúval lepték meg, melyet G. Tóth Irma tanárnő, a a meghatott közönség zajos eljenzése közt beszéd kíséretében nyújtott át, mire Sz. N a g y Károly igazgató meghatva válaszlott, majd egy kis növendék bucsuzott el a távozó igazgatótól s végül T ó t h Árpád kérte a tovább támogatást.

* **Hangverseny a konyári-sóstón.** Az egész városban általános az érdeklődés aziránt a táncszestélyel egybekötött hangverseny iránt, melyet július hó 3-án a konyári sóstón, a vidéki hírlapírók országos szövetségére javára rendeznek. Méltan is kelthetett ez a hangverseny érdeklődést, mert rendkívül dúd, érdekes s vonzó műsort állított össze a rendezőség. A szereplők: B. R u z s i n s z k y Ilona, F. K á l l a y Lujza, Mile Pálné O. V é g h Vilma, U j l a k i A n t a l, N a g y Dezső, F i s c h Lajos, L ö w József s K a r a c s Imre, mindnyájan kedves s jó ösmerősei közönségünknek s az ő közreműködésök eleve biztosítja a hangverseny erkölcsi sikerét. A rendezőség a meghívók nagy részét már szétküldötte. Akik netalan tévedésből nem kaptak volna, azok forduljanak B é k é s Lajos férfidivat üzletéhez, ahol különben a hangversenyre jegyek előre már most válthatók, vagy pedig az Ellenőr szerkesztőségéhez. A hangversenyen résztvenni óhajtó közönség tájékozáására jelezzük, hogy Debreczenből reggel 8 óra 35. p. es délután 4 óra 21 perczkor indul a vonat. Vonaton Hosszapályig kell menni, ott az állomásnál a rendezőség költségére kocsi kellő számban várják az ér ezöket, melyeken fél óra alatt a Sóstóra lehet érni. A fürdőtelepen szállodahelyiség is van. A fényesnek ígérkező hangversenyre újból felhívjuk a közönség figyelmét.

* **H.-nánási főjegyző választás** — mint levelezőnk írja — 16-an d. e. az alispán elnökelete alatt megtörtént, a nánási mameluk sereg tüntetni akart az ő hatalmával, elbizakodva érezték megukat Zodorral. — De a mi derék, értelmes és tisztalelkű polgár képviselőink jól ösmerve a madarat, úgy jártak el, hogy K o v á c s Ferencz 77 szavazattal a Zodor Gábor 56 szavazata ellenében főjegyzőnek megválasztott, ezen választást az egész város közönsége örömmel fogadta. Szívből, lélekből kiáltják: »Éljen Kovács Ferencz főjegyző«, ki is valóban egy jólelkű magyar ember. Csiha és Barta pályázók egy szavazatot sem kaptak.

* **Kifosztott munkás.** Szabó Bálint napszamos ember Fanesika puztáról az eperkerti korezmában megismerkedett a három Lokodi testvérrel s egy velük levő asszonyra akik valami ürügy alatt elesáltak a csordajárásra. Itten valameenyien megtámadtak, letépérték, ütötték. Majd a zseboit kutatták, a kezéből pedig elvettek egy négy frt értékű tájékpipát. Egy L i s z t e s nevű vasuti alkalmazott mentette ki Szabót a támadók kezéből, kiknek elfogatásuk iránt a rendőrség már intézkedett.

* **Halálos végű rajtsulozás.** Lapunk szombati számában e czimen megjelent közleményünkre vonatkozólag K e r e k e s főhadnagytól azon értesülést vettük, hogy a

szerecsétlenül járt T a k á c s Imre nem szakaszvezető, csak tizedes volt, nem a honv. gyalogezrednél, hanem a II. haszárezrednél szolgált és hogy nem az ő lovaról, hanem a Jármay . . kapitány lovaról esett le. Midőn ez értesülés alapján a jelzett hírt helyreigazítottuk egyúttal megjegyezzük, hogy a szombaton közölt hír, úgy — a mint meg volt írva — került hozzánk.

* **Eljegyzés.** Bernfeld Sámuel helybeli kereskedő eljegyezte Bernfeld Berta kisasszonyt.

* **Kossuth Lajos — ellensége.** Magy csődületet okozott pénteken este 6 óra tájban a városháza melletti állomáson Ádám Mihály csavargó. Erősen beszédhetett a jökből, mert ugyancsak hangosan lármázott. Mikor látta, hogy nem hallgatják, sorra vette szép sorjában a menybeli szenteket. Egyik-másik ember csitította Ádámot, de ez csak nem hallgatott el, hanem miután a szentekből is kifogyott »nagy példák« után indulva Kossuth Lajost kezdte emlegetni. Erdélyi rendőrfogalmazó, aki arra járt éppen, bekísértette Ádámot, aki különben is városunk területéről ki van tiltva. 18 napi elzárásra ítélték.

* **Halálozás.** Nehai polgar Vedres Istvánnak folyó hó 19-én, esteli 9 órakor, életének 58-ik, boldog házasságának 33-ik évében, 1 heti súlyos szenvedés után elhunyt. Hült tetemei folyó hó 21-én d. u. 3 óraker fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Pacsirt-utca 44-ik számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Aldas és béke lengjen porai felett! A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

* **A bűnvádi eljárás életbeléptetésének előkészítő munkálatai serényen folynak az igazságügyi miniszteriumban.** Az életbeléptetés alapvető részének az esküdtképesek összeírásának fogantatása, mint halljuk, a folyó év végére, november és december hónapokra van tervben. Magát az életbeléptetést pedig a jövő évi május esetleg szeptember elsejére vette czélba az igazságügyi kormány. A bűnvádi eljárás életbeléptetése igen nagy költséget ró az államkincstárra. Az igazságügyminiszteriumban készült előszámítások szerint meg fogja közelíteni a z e g y m i l l i ó f o r i n t o t a b ű n v á d i e l j á r á s é l e t b e l é p t e t é s é v e l j á r ó k i a d á s i t ö b b l e t .

* **Bosszu a gyermekén.** Rezes József kesesutcai napszamos tegnap délután hat óra tájban a szelutczán összetalalkozott a testvéérével, kinek ölében egy kilencz hónapos kis gyermek volt. Valami régebbi keletű családi perpatvar folyt már közöttük, amelyet Rezes József most is fölhozott. Rövid szóvaltság után zajos veszekedést csaptak az ellenfelek, — melynek hevében Rezes Józsefet annyira elragadta a tűz, hogy testvéérének kezei közül kiragadta a kis gyermeket és jó távolságban eldobta. A gyermek nagy sirására és az üsszecsődül v a s á r n a p i közönség kiáltása ir a aztán — rendőr jött elő, a ki Rezeset bekísértte a városházára. A kis gyermeknek szerencsére az ütésen kívül komolyabb baja nem esett.

* **Tanfolyam tüzoltóknak.** A budapesti önkéntes tüzoltók egyesülete minden évben ingyenes tanfolyamot nyit, melyben mindazok, kik a tüzoltás körül ismereteket akarnak szerezni, részt vehetnek. Ezidén július hó 31-én veszi kezdetét a tanfolyam és augusztus hó 20-ig tart. Akik a tanfolyamot sikerrel elvégzik, bizonyítványt kapnak. Huszoöt jelenkező, ha községek küldik őket ingyen teljes ellátásban is részesülnek. Ezek folyamodványaikat legkésőbb július hó 18-ig a budapesti önkéntes tüzoltó testület parancsnokságának nyujtsák be (VIII. ker. Kun-utca 2 szám.)

* **Megszökött a műhelyből.** Barta Lajos asotalos műhelyből megszökött Nagy János tanuló és egyenesen illetőségi helyére Nyir-Baktára ment, onnan azonban tegnap Debreczenbe kísérték a suhancz gyereket, a ki úgy látszik fázik a munkától, megint a gyalupad mellé állítják.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jóbarátok és a résztvevő közönség, kik felejthetetlen testvér, nagynénénk, Kovács Erzsébetnek végtisztességgel megjelentek s fájalmunkat enyhítették fogadják ezúton is halás köszönetemet. — A gyászoló család nevében: Takács Sándor.

* **Igen elegáns nyári női toaletteket,** és gyönyörű szép női ruhákat készít a legújabb divatlapok mintára **Kronovitz Matild** Nagyuj-telez 1707. sz. a. Weinberger Lajos ur házában.

* **Zeneestély.** Ma **Racz Károly** és teljes zenekara a Dreher-féle Sörösarnok utján parkirozott kertjében zeneestélyt rendez.

IRODALOM

Vidám versek.

Sziren könyve.

A debreczeni bohémvilág vidám szívű poetája, Sziren, könyvet ad ki. Ritka könyv ez, mert azzal lesz tele, amit annyi sok, sok könyvben hiába keresünk: eleccel, jókedvvel, humorral. Az élet gondjaiban eltörődött századvégi ember hamar kimerülő kedélye pedig miben kereshetné másban az üdülést, ha nem meríthetne olykor a jókedvnek abból a tiszta forrásából, melyet azok a költők táplálnak, akik, mint a mi kedves Sziren barátunk is azért dalolnak, hogy a költői formában elmondott ötleteikkel homlokukon elsimítsák a barázdákat és mosolyt fakasszanak az ajkukon. Sziren különben hírlapíró a javából, aki a *»Debreczeni Reggeli Ujság«* szerkesztőségében rója a betűket szorgos kézzel. A hírlapírói napi munka fáradságai és gondjai között is megőrizte aranyos kedélyét, költői vénáját. Az ő virágos, színes poézisének termékei most kötetben jelennek meg. Az erre vonatkozó prospektus a következő:

A fővárosi és vidéki lapokban nagy tetszéssel fogadott mulatságos tartalmu verselményeit akarom közzére bocsátani az én szeretett Sziren rokonvéremnek, kit a *»Debreczeni Reggeli Ujság«* hasábjairól már Debreczen közönsége is igen jól ismer.

Sokan, akik olvasták az ő humoros verseit, úgy nyilatkoztak, hogy kár volna őket az ismeretlenség homályában hagyni, mert méltók arra, hogy mindenki tudomást vegyen róluk. Am legyen hát! Sziren barátom bele nyugszik abba, hogy trefái egy pompás kis kötetben megjelenjenek a szomorkodó emberiség vigasztalására, de mert multság nem eshetik meg pénz nélkül, okadatoltnak találja a közönség, ha a szerfelet sokat ígérő könyv megjelenése árban egy forintot csak kérünk nyomda festékre.

Aki tehát élvezni akar egy pár vidám órát, siessen és rendelje meg Sziren barátom könyvét, mert később száz forintért sem lesz kapható.

A versekért en alulírott, a kiállításért pedig a Csokonai nyomda vállal felelősséget, hogy azok július hónapban, ha kell száru forintok gyűlnek be, — meg fog jelenlenni. Tehát nyuljanak a tárczához uraim és vágják ki azt a pengőt gavaller módon. A Csokonai nyomda majd elkönyveli, ha beküldik hozzá júli. hó 1-ig.

Ennyi a mondandóm, a többi a közönség dolga.

Debreczen, 1898. jun. 12.

Szini Péter,

á Debreczeni Reggeli Ujság főmunkatársa, mint Sziren ur közeli rokona.

Jókai a »Magyar Könyvtár«-ban. A Lampel-féle kiadóczeg nagyfontosságú vállalata, mely máris diadalmasan küzd a német Reclam-füzeteknek Magyarországon való elterjedése ellen, nemcsak a közönséget bírta meghódítani, hanem az íróvilág köreiben is mindenütt őszinte rokonszenvvel és jóindulattal találkozik. Most maga a magyar írók fejedelme Jókai Mór is a vállalat munkatársai közé látott, több igen nagy érdekű munkáját

engedve át a M. K.-nak. E munkák elseje most jelent meg; czíme: *»Emlékszed Rudolf trónörökösörről és egyéb beszédek.«* Meg mindenki emlékezhetik arra a remek szónoklutra, melyet Jókai annak idején a M. T. Akadémia közgyűlésén a szerencsétlen királyi emlékének áldozott és kétségkívül a legszebbek közé tartozik, amik a koszorus író tollából folytak. Ez a beszéd arra van hivatva, hogy mint az emlékszedek mintaképet olvassák a magyar iskolákban. De az e füzetben foglalt többi beszédek is rendkívül becsesek: a Jósikáról a Kisfaludy-társaságban tartott emlékszed, a Kossuth temetésén mondott gyászbeszéd s az idei márciusi ünnepeken elmondott két szónoklat. Ezek vannak összegyűjtve a *»M. K.«* 46. füzetében, mely ismét becsületére válik a könyvtár szerkesztőjének és kiadóinak. Jókai füzete mellé Petőfi Sándor és kiadóinak. Jókai füzete sorakozik. A nagy költőnek kevésbé ismert elbeszélései és legszebb hírlapi cikkei vannak egybegyűjtve e füzetben, mely méltán sorakozik a vállalatban már korábban megjelent Petőfi-féle utirajzokhoz. A magyar irodalmat még egy név képviseli a most megjelent sorozatban: Kozma Andoré, a népszerű szatirikusé, aki egy csomó *»Vig Elbeszélés«*-sel gazdagította a vállalatot. A külföldi irodalom termékei közül Poe-nak világhírű Rejtelmes történetei-ből kapunk két kötetet. Tolnai Vilmos fordításában, aztán pedig Schiller egyik legszebb drámáját, a Messinai Menyasszonyt, melyet iskoláinkban sokat olvasnak és melyet most a nemzeti színház számára Váradi Antal fordított magyarra. — Mind ezen füzetek 15 krajczárjával egyenként is kaphatók minden könyvkereskedésben.

A mezőgazdák érdekei. A magyar mezőgazdának letérdekei védelmében erős harcot kell vívnia különféle áramlatokkal és érdekesoportokkal, Magyarország ugyan emilenter mezőgazdasági állam, de nagy haladásában kereskedelme is erős lendületet vett, úgy, hogy a mercantil-érdekek érezhető ellennyomást gyakorolnak a mezőgazdasági érdekekre és a két csoport erős harcot vív egymással. Mindkét csoport Magyarország nemzetgazdasági érdekeinek, a nemzeti jólétnek fontos képviselője. A harcz, melyet a két csoport egymással vív, tehát nagy horderejű lehet az orszagra nézve és éppen ezért a mérvadó faktoroknak arra kell törekedniök, hogy ez a harcz ne az ország érdekeinek rovására folyék de ne folyék e két érdekesoport egyikének rovására sem, mert mindkettő a nemzeti jólét elsőrendű kutforrása. Az érdekek méltányos kiegyenlítését és azt a köztedési pontot kell tehát keresnünk, mely a két csoport üdvös, és így az ország érdekében való hasznos együttműködését lehetővé teszi. Tisztázni kell az eszméket, a fogalmakat, és el kell osztani a mindkét félnél uralgó téveszméket és ferde szempontokat, melyeket saját érdekeik elbírálásánál elfoglálnak. Nagy feladata van e tekintetben a sajtónak. És a sajtó igyekszik is feladatát megoldani, de hiányzott belőle eddig az elfogulatlanság, mellyel e két csoport érdekei felé tudta volna helyezni magát, onnan bírálván el a hazai érdekek általánosabb, — magasabb szempontjából a csoportok néha kisebb, néha nagyobb összeütközését. Öröndotes jelenség e fontos kérdésekben Mikszáth Kálmán lapjának, az *»Országos Hirlap«*-nak magatartása. Ez az ujság találta meg végre azt az utat, melyen haladva karöltve működhetnek a két csoport — az agráriusok és mercantilisták — a nemzeti jólét fejlesztésében, érdekeinek kielégítésében. Az *»Országos Hirlap«* éles kritikája, helyes, igazságos álláspontja és a tapintat, mellyel mind a két párt gyengéit kezeli és az orvoszert keresi panaszait, sérelmeik orvoslására, valószággal egyedülálló a magyar napisajtóban. — Minden tekintetben fölülte állván az egyes csoportok kiesinyes érdekeinek, ez az ujság csak a haza érdekeit szolgálja és okos, szakszerű cikkeivel nagyban járul hozzá a fennforgó kérdések igazságos és helyes megoldásához. Az érdekeltek körök tehát helyesen cselekesznek, ha figyelemmel olvassák az *»Országos Hirlap«*-ot és megszívlelik azt, amit mond.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásár.

junius. 18.

Kőbányal sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronkint 260 kilogramm felüli sulyban 58—59 krajczárig, közép (pkint 240—260 — kilogramm sulyban) 58—59 krajczár Kőnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 57—58 krajczárig.

Sertéslétszám: 1898. évi jun. 16-án — volt készlet 44600 darab, 1898 junius hónap 17-én felhajtott 872 drb, 1898 junius hónap 17. napján elszállított 430 darab 1898 junius hó 18-ik napjára maradt készletben. 45.042 darab. — A hizott sertés üzlet-irányzata csöndes.

Budapesti gabonatözsde

junius. 18.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u s a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	—00—00	80	00.00—00.00
»	77	—00—00	81	00.00—00.00
»	78	—00—00	82	— — — —
Tiszavidéki ó	79	—00—00	—	00.00—00.00
»	76	2 15 12.20	80	— — — —
»	77	12.30 12.35	81	00.00—00.00
Festvidéki ó	78	12.40—12.55	82	00.00—00.00
»	79	12.60 12.65	—	—00— —
»	79	12.10 12.15	80	— — — —
Fehérmegyei ó	76	12.25—12.30	81	— — — —
»	78	12.40 12.50	82	00.00—00.00
»	79	12.55—12.60	—	— — — —
Bácskai ó	76	12.20—12.35	80	00.00— —
»	77	12.35—12.40	81	00.00— —
»	78	12.50—12.55	82	00.00—00.00
Észak magy	79	— — — —	—	— — — —
»	78	— — — —	80	— — — —
»	79	— — — —	81	— — — —

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű	uj	70—72 8.60 8.70
» másodikrendű	uj	— 8.50 8.55
Árpa takarmánynak	uj	60—62 0.00 0.00
» égetni való	uj	62—64 0.00 0.00
» serfözdei	uj	64—66 0.00 0.00
Zab	uj	39—41 7.20 7.60
Tengeri bánsági	uj	— 5.30 5.35
» más nemű	uj	— 5.20 5.25
Repeze bánsági	uj	— — — —

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

- Zoltai Lajos megveszi öz. Veréb Istváné Bacsonyi Julianna 459 □ öl területű hatvanutezai kerti szőlőjét 1400 frtért.
- Dr. Varsárhelyi Zoltán megveszi Vársárhelyi István és neje Törő Zsófia 1137 □ öl területű tőzcs kerti szőlőjüket 1600 frtért.
- Keszler Jakab és neje Havari Karolina megveszik Bako János és neje Pataki Róza 538 □ öl területű ujosztasu földjüket 105 forintért.
- Szilágyi Gábor és neje Szakó Mária megveszik Bencsik Károly és neje Dancs Irma 6 hold 1500 □ öl területű ondódi földjüket 1800 frtért.
- Déli György és neje Hegedüs Erzsébet megveszik Bácsi András és neje Varjas Eszter 5 hold 1450 □ öl területű ondódi földjüket 2000 frtért.
- Kiskoru Bundi Jolán és Péter tulajdonát tevő 1057 □ öl területű ujkerti szőlőjét megveszi Montay Barna 600 frtért.
- Vilmányi Imre és neje Polgari Zsuzsanna megveszik kiskoru Bundi Jolán és Péter tulajdonát tevő 9 hold 600 □ öl területű ondódi földjüket 3000 frtért.
- Fried Lajos megveszi Weisz J. Lajos és neje Schwarz Maria 52 holdnyi ujosztasu földbirtokukat 8000 frtért.
- Lóska Imre és neje Kovács Sara megveszik Bodnár Sándor és kiskoru Erdős Erzsébet tulajdonukat tevő 454 □ öl területű csigekerti földet 900 frtért.
- Király Sara Kéki Lajosné megveszi Grünfeld Leopoldtól a csapókert melletti teleknek öt illető felerészét 750 frtért.

U
Ira

Valam

kivilágított.

Az éj

a hangokat

mintha bűb

a hangok.

utczan, hog

János

mondotta é

Abogy

tón, az éj

járma váltó

felhőkben.

hallgatott M

hangja.

Valam

a czigányo

hagok zürz

Marton ugy

dik a muzs

A pin

szedtek le

latta, hogy

őket. Foily

jobbra, bal

járt és egé

ajtón Jánó

és vont a b

a pinczern

— M

— Ig

Rikito

az egék p

össze olvas

Öten

az arczuk

Hango

lát-szott raj

Kerényi le

Pinczerek

hangon re

— G

János

közé. Biz

telepedett.

Véko

tak és ezü

parancsolta

gott a pe

A vé

adott, mik

palacsok

jelzett, hog

talról.

— G

A pin

rényi ped

tisztet.

Martó

hogy itt v

aludni, me

a pezsgót,

pezsgót. S

egyebet: c

Jáno

duhajkodo

— M

világ, ko

igyunk.

— I

egy pohár

hangulat b

adni miér

Szól

— M

— U

— S

Jáno

Pinczerek

János bo

kénytelen

multság

radt. Pedi

CSARNOK.

Utközben.

— Regény egy kötetben. —
Írta: **TAMÁS JÓZSEF.**

14.

Valami finom édes zene szűrődött át a kivilágított tükörtáblák mögül az éjszakába.

Az éj nyugodt esőndje tisztán felfogta a hangokat. — Márton érzékesalódást érzett, mintha bűbajos messzeségből terjednének szét a hangok. Legszívesebben elállt volna az utcán, hogy hallgassa a dallamot.

János megunt a varakozást. Előre — mondotta és karanfogta Mártont.

Ahogy benyitottak a kétszeres üvegajtón, az éj tiszta esendjét vad, zürzavaros lármá váltotta fel. Dohányfüst gomolygott sűrű felhőkben. A zenét, amit kívülről élvezettel hallgatott Márton, egészen elnyomta a tivornya hangja.

Valami ósdi édes-bus dallam szólalt meg a cigányok hangszereiből. A finom, szelíd hangok zürzavarosan veszték bele a lármába. Márton úgy gondolta, hogy egészen elpiszkolódik a muzsika ebben a levegőben.

A pinczerek futva jöttek elibük, de nem szedték le a felöltőiket. Márton csodálkozva látta, hogy egy hátsó kijáráthoz kalauzolják őket. Folyosóra nyílt az ajtó és a folyosóról jobbra, balra ismét ajtók nyíltak. Kerényi elől járt és egész othonossággal nyitott be egyik ajtón. János szorosabbra fogta Márton karját és vont a maga után. Az ajtóból visszaszólt a pinczérnek:

— M. H. Gum!

— Igenis, kéremaláson.

Rikítóan tarka kis szobában voltak és az egyik pamlagon lányok vártak őket. Márton össze olvasta, öten voltak.

Öten és mind valamennyien székék és az arcuk kifestve pirosra, fehérre.

Hangos szóval fogadták az érkezőket, de látszott rajtuk, hogy almosak, vagy fáradtak. Kerényi lesöpörte az asztalról a poharakat. Pinczerek rohantak be a zajra és ő stenori hangon rendelkezett:

— G. H. Mum!

János és Kerényi odaültek a lányok közé. Biztatták Mártont is, de ő egy székre telepedett.

Vékony, leheletnyi finom poharakat hoztak és ezüst vedrekbe a pezsgőt. Kerényi előparancsolta a pinczért és szakértelemmel fogott a pezsgős palaczkok kibontásához.

A vékony, csiszolt üveg bántó hangot adott, mikor a poharak összeesörrentek. A palaczkok sorra örültek, amit Kerényi azzal jelzett, hogy lesöpörte a poharakat az asztalról.

— G. H. Mum!

A pinczerek hoztak pezsgőt újból Kerényi pedig végezte buzgón a pohárnoki tisztelet.

Márton unta a dolgot és bosszankodott, hogy itt van. Hiszen ő nem akar inni, hanem aludni, mert almos. És Kerényi meg töltötte a pezsgőt, folyton, mindig. Minek, ő nem akar pezsgőt. Sem pezsgőt, sem bort, sem semmi egyebet: csak aludni.

János kötekedett, amiért Márton nem duhajkodott:

— Mit szomorkodsz, hej? Czudar a világ, komisz . . . . . hanem azért csak igyunk.

— Igyunk mondta Márton és lehajtott egy pohár pezsgőt. Érezte, hogy valami keserű hangulat bántja, fojja. Nem tudott róla számot adni miért?

Szólt Jánosnak:

— Menjünk!

— Unod a dolgot?

— Szörnyen.

János esőngedett a pinczérnek, fizetett. Pinczerek hajlongtak előttük. Hogy Kerényi és János borralalókat osztogattak Márton is kénytelen volt vele. Négy forintjába került a mulatság és tudta, hogy alig pár hatosa maradt. Pedig még öt nap hiányzik elsejéhez.

— Folyt. köv. —

A legjobb és legegészségesebb
ÜDÍTŐ-ITAL.
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyületet ad: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
Kétféle ízű
NYÁRÓ-KÜT

hűti a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

Kérelem.

Mind azokat, a kik a Debreczenben Kosuth-utca 2565. sz. alatt lakó mult evi december 16-an a debreczeni közkörházban elhunyt hugom, Hartmann Anna nyelvtanítónő, betegségeről és haláláról valami értesítést adhatnak, kerem, hogy tudósítást ebben a dologban minél előbb hozzám juttatni szíveskedjenek.

Hartmann Hugo,

Berlin, N. W.

Stephatstr. 62.

Főképviseelő kerestetik.

Egy német elsőrendű, versenyképes és kiváló biztosítási intézet keres magas jutalék mellett előkelő és kautióképes kerületi főképviseelőt, Debreczen és vidékére, Debreczen székhelyvel.

Írásbeli ajánlatok, Budapest, VII. Erzsébet-körut 53. sz. I. emelet, 1. ajtó alá intézendők. — **«Gyermekbiztosítás»** jelige alatt.

Évad

Május-okt.

Reichenhall fürdő.

Sós, savó- és legnagyobb német klimatikus gyógyhely a bajor Alpes-kben. Sós-, kesavó-, moór és egyéb kivonati fürdők. Kec-kesavó, tehentej, kefir, alpesi fűnedvek, mindenféle savanyúvizek friss tölésben; legnagyobb pneumatikus kamarák, a belelélegzések minden neme, sósutak, serpomkurák Oertel tanár rendszere után, hidegvízgyógyintézet és gyógytornászati. Legjobb hygienikus általános feltételű magas forrasu vízvezeték, csatornázás és fertőtlenítés. Kiterjedt parkok fedett sétautakkal, Croquet- és Lawn-Tenis-terek; közelben fenyves erdők és jól ápolt gyógyutak minden irányban és magassági viszonyban. Naponta a fürdő-zenekar által 2 hangverseny, évad színház, olvasótermek; vasúti, távirda és telefon állomások. Részletes leírásokat magyar nyelven is küld ingyen és bérmentve

a fürdő-bizottság.

Milleniumi kiállítás 1896: Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

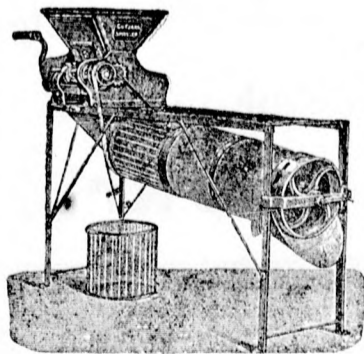
Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közül kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közül és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurok cse-

kély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurokkal átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Hallatlan olcsóság.

Félárnál is olcsóbb!

Paplanok két sznmélyre, karton, török vagy zsakonoból 1 frt 50 krajczartól feljebb.

Szatin vagy kazméréből minden színben 3 frttől feljebb.

Mindenféle vászonnemű, u. m. sitonok, czérna, kreász, hol. andi, szépasségi és rumburgi vásznak 1 vég 2 frt 60 krtól kezdve egész 3.— 4.50, 6—8. — 12 frtig, továbbá lepedő vásznak $\frac{3}{4}$ szélességben, — szépasségi damasztpárna és dunyha száraz, asztalterítékek, törülközők és szelvétek, — bámulatos olcsó árban.

Agyterítékek, nagy szőnyegek, valamint futó szőnyegek, csipkefüggönynek való szövet méterje 15—20—30 kr.

Zebkendők, színes és fehér, a városban feltűnést keltettek, a mily olcsó árban, — 1 tuczat jó vászon színes vagy fehér 1 frttől kezdve egészen 4 frtig és még többféle itt fel nem sorolható cikkeket míg a készlet tart, — mesés olcsón kapható nálam.

Női ruháknak való zefirek

ezelőtt 40 kr., most méterje 20 kr.,
Tisztelettel

Leuchtmann Jakob

(volt várad-utca) Gáll ház
Lamprechtel szemben.

üzletem szombaton zárva van.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással
1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.
Levélborték czégnomással
1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott
Lakadalmi és báli meghívók.
Eljegyzési kártyák
nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos iverk, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitünő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

Pinczérszámlák bor- és sör czimkéik

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve

A „Debreczen“ kiadóhivatala.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben.

D

Kész évre
Félre
Negyedre
Egy hora

Rezgő
le-lehajtja f
Megérkezett
a mely meg
rel s kenye
zetnek, —
kiszáritja a
lasztó nedv
szerte a ha
gása az a

Elérkez
nyájan s h
hog ez m
midőn rágo
édes jó ma
keblemet.

Látlak,
hajnaltól k
kaszta keze
nak legkise
verejtékes
egész nemz

Neked,
én édes ma
keség tölth
tötte el a t
pirosuló buz
vatásodra g

Ma, m
ből az a sz
dolsz, hogy
azelőtt, ava
zetnek ugy

Ma ma
séget, mely
hogy te va
rincze, hog

»Csak formá
De a föld rő

mintha elfe
nyáron egé
szeme néz
galmadnak
igazítsa éle

Ma ne
lélkedet, —
mindig lát
nélek most
Szeret
minden mo
ből, hogy é